

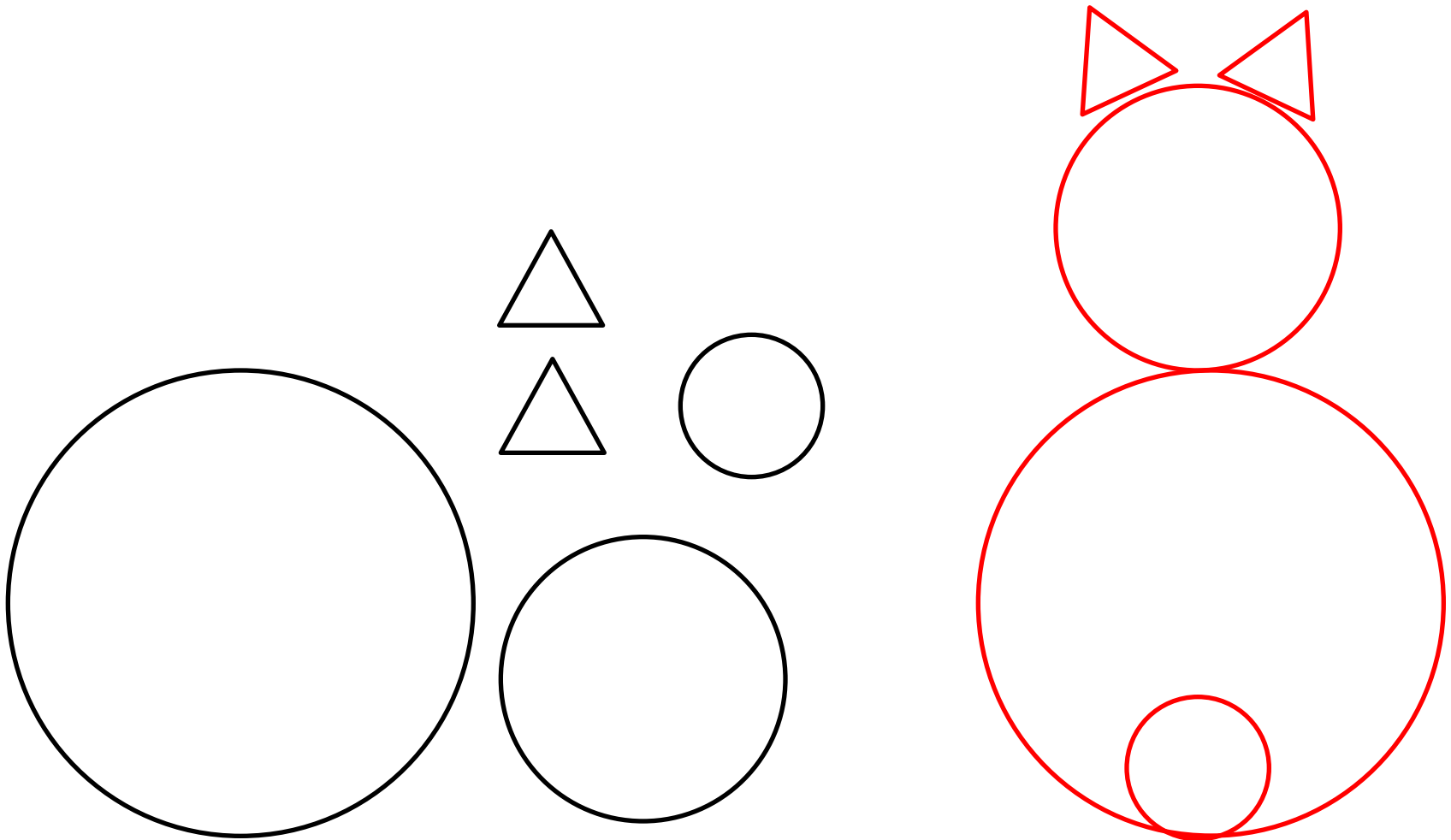

UČITELSKÉ SBORY

Konference školského managementu, 7.6.2012
PhDr. Jan VODA, Ph.D.

- *„škola stojí na lidech“*
- *„bez fungujícího sboru by nebylo možné zajistit chod školy“*
- *„na kvalitě učitelského sboru jsou závislé možnosti a limity práce celé školy“*
- **problematika učitelských sborů není v českém prostředí výrazněji teoreticky rozpracována ani výzkumně rozvíjena**

Celek je víc než prostá suma částí

AOŠM

- Leden 2012
- 35 studentů
- MŠ 40%, ZŠ 23%, SŠ 13%, ZUŠ 18%, DDM 6%
- Otázky:
 - Jaké jsou **charakteristiky** sborů a **vztahy** ve sborech;
 - jaký **způsob řízení** a vedení je adekvátní těmto charakteristikám;
 - nakolik jsou sbory s těmito charakteristikami **způsobilé k realizaci** vytýčených cílů vzdělávací **reformy**

Velikost

- malý/extra malý sbor (jednotřídky)
- velké sbory (≥ 50)

*Naše škola je jednotřídní.
Celkový počet členů pedagogického
sboru jsou 3 lidé.*

Kvalifikovanost

5 učitelek naší mateřské školy má úplné střední odborné vzdělání v oboru předškolní pedagogiky, 3 jsou vzdělané vysokoškolsky.

Gender

- problémy feminizace
- muž v MŠ

Pan učitel pracuje v naší MŠ druhý školní rok. Hned po jeho nástupu byla znát jakási soutěživost mezi zaměstnankyněmi, a to zejména mezi provozními.

Věková skladba

- stárnoucí sbor
- příliš mladý sbor (bezdětný)
- mezigenerační vztahy

V kolektivu panuje kreativní, týmová spolupráce, přátelská atmosféra, tolerance a fungují i mezigenerační vazby (nejstarší pracovník- 74 let, nejmladší- 18 roků)

Věková skladba

- stárnoucí sbor
- příliš mladý sbor (bezdětný)
- mezigenerační vztahy

Mladší podceňují starší, že jim uniká odbornost a starší podceňují mladší, protože nemají zkušenosti, tak jak chtějí hodnotit odborné věci...

Organizace

- sloučené školy
- integrované různorodé stupně (MŠ + ZŠ + ZUŠ)
- pavilony, více budov (až 5)
- sbor na malém městě / místem bydliště v obci

Škola je rozčleněna do čtyř pavilónů umístěných za sebou s dlouhou spojovací chodbou, Tomu odpovídá rozmístění kabinetů. Učitelé různých předmětů a komisi mají k sobě „daleko“, dojednávání a hlavně doladování prováděných akcí v rámci vzdělávacího procesu a ŠVP je slabinou pedagogického sboru.

Organizace

- sloučené školy
- integrované různorodé stupně (MŠ + ZŠ + ZUŠ)
- pavilony, více budov (až 5)
- sbor na malém městě / místem bydliště v obci

Pracuji jako zástupce ředitele na integrované ZŠ, MŠ, ZUŠ. Již z názvu vyplývá, že tato organizace má de facto tři pedagogické sbory. Tudíž hlavním úkolem vedení je postupné myšlenkové prolnutí těchto tří sborů do jednoho, tzn. vytvořit jeden tým.

Vztahy

- žabomyší války, kabinetní politika, zákopová válka, tábory, zapouzdření, rivalita, napětí, vztahy nadřazenosti, pocity méněcennosti, nedocenění...

Mezi skupinou učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů a učitelů OV panuje velmi napjatý vztah, vyplývající z dosaženého stupně vzdělání, pocitu méněcennosti a domnělé nadřazenosti učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů.

Soudržnost, stmelenost, sladěnost, spolupráce, atmosféra

- neúplné úvazky
- hodně mateřských dovolených
- fluktuace
- sbor po personálních výměnách (původní a nově příchozí vyučující), odchody pro nadbytečnost
- (ne)stabilní
- specifické skupiny
- individualismus, vlastní píseček X týmový duch

Soudržnost, stmelenost, sladěnost, spolupráce, atmosféra

Ředitel školy cítí vnitřní uspokojení, že se mu povedlo za více jak desetileté působení na této škole vytvořit silný pedagogický sbor, který táhne za jeden provaz, což je samo o sobě základní kámen úspěchu každé školy.

Soudržnost, stmelenost, sladěnost, spolupráce, atmosféra

Mezi učitelkami je jedna, která má výrazné a specifické povahové vlastnosti. Je velmi sebevědomá, ráda svoji práci komentuje a hodnotí na veřejnosti, trpí pocitem, že je přetížena, že odvádí práci i za ostatní. Je v trvalé opozici vůči všem a všemu. Hledá vysvětlení, proč něco nejde místo toho, aby hledala řešení. Spolupráce s ní je velmi těžká.

Pracovní potenciál

- přetížený, přepracovaný
- laxní, (ne)přístupný novým myšlenkám
- schopný, ale neochotný
- vyhořelý sbor
- (ne)tvořivý
- pružný (flexibilní), dynamický

Pracovní potenciál

Pedagogové ZUŠ jsou zároveň činní v komorních a symfonických orchestrech, výtvarníci tvoří samostatně, tanečnice je členka profesionálního tanečního souboru. Nezakrňují, jsou zvyklí stále se udržovat v nástrojové pohotovosti. Velmi často nabývají zkušenosti v zahraničí a veškerý svůj nástrojový a pedagogický potenciál jsou schopni aplikovat na své žáky.

Politické, kulturní a jazykové odlišnosti

Na naší škole působí několik rodilých mluvčích z USA. Jejich vztah českému školství, jeho tradici a probíhající kurikulární reformě, je indiferentní. Současně je jejich neznalost češtiny v řadě případů na překážku komunikace s rodiči žáků.

Závěr

- veškerá teorie z oboru řízení a vedení lidí musí být transformována do konkrétních a zcela jedinečných podmínek dané školy a jejího pedagogického sboru
- „nutná neustálá osobní setkávání, hledání společných řešení, naslouchání názorům ostatních, vysvětlování“

Děkuji za pozornost!

jan.voda@pedf.cuni.cz